

Vereniging Stad en Lande van Schouwen-Duiveland

Postbus 70, 4300 AB Zierikzee
e-mail: secretariaat@stad-en-lande.nl

Geachte raadsleden van de Gemeente Schouwen-Duiveland,

Zierikzee, 2 februari 2014

U heeft bij amendement op 14 november besloten dat alvorens het ontwerp inrichtingsplan Havenpark/Havenplein aan uw raad wordt aangeboden, het ontwerp in samenwerking met een nog op te richten werkgroep van belanghebbenden, dient te worden tot stand gebracht.

De vereniging Stad en Lande is gevraagd in deze werkgroep zitting te nemen. Wij hebben daar positief op gereageerd, in de veronderstelling dat ook naar de argumenten van tegenstanders van onderdelen van het plan, geluisterd zou worden.

Helaas zijn wij daarin bijzonder teleurgesteld. Wij hebben deze teleurstelling aan het college meegedeeld en sturen dit bericht als bijlage mee.

Een tweede bijlage geeft een aantal voor Stad en Lande belangrijke kernpunten weer, ingebracht in de werkgroep.

In het door ons opgesteld stuk geven wij aan, waar naar onze mening zaken misgegaan zijn. Wij sturen u dit toe in de verwachting dat u dit in uw besluitvorming wilt meewegen. Indien u hierover vragen heeft, kunt u zich wenden tot onze vertegenwoordiger in de werkgroep:

Jim Louisse

Veerdijk 7

4316 AV Zonnemaire

0111-851742

06- 29461748

jimlouisse@gmail.com

De hierboven genoemde stukken zijn ook toegestuurd aan de pers.

Met vriendelijke groet,

Wijnand Renden
voorzitter Stad en Lande

Reactie op het advies van de werkgroep Havenpark/Kraanplein van de Vereniging Stad en Lande

De gevolgde procedure van de werkgroep Havenpark/Kraanplein was ver onder de maat, waardoor het gelijk van de voorstanders van het ter discussie staande ontwerp van te voren vast stond en de partijen die veranderingen in het ontwerp wilden geen kans geboden werd om hun argumenten in het advies te krijgen. Het advies van de werkgroep is daardoor zeer eenzijdig. Het bestuur van Stad en Lande heeft dit in een brief aan het college uiteengezet¹.

De Vereniging Stad en Lande doet daarom een dringend beroep op de gemeenteraad de argumenten van Stad en Lande in haar besluiten mee te nemen.

Conclusies van de Vereniging Stad en Lande

- Over wezenlijke elementen in het plan is onvoldoende gediscussieerd: de padenstructuur door het Havenpark, functie en inrichting van het Kraanplein en de aanleg van een drijvende trap in de Oude Haven. De Vereniging Stad en Lande bepleit het behoud van het historische en maritieme karakter van Zierikzee en wijst erop dat de toerist in de eerste plaats daarop afkomt en dat dit historische en maritieme karakter aan de aanwezige winkels en horeca het nodige cachet verleend.
- Het conceptadvies bevat veel onjuistheden en er worden besluiten gesuggereerd die dit niet zijn. Door de haast en rommelige aanpak is het ontwerp erg onduidelijk en heeft het onvoldoende kwaliteit. In het amendement staat dat de € 1.130.000 pas beschikbaar wordt gesteld, nadat de gemeenteraad heeft kennis kunnen nemen van het definitieve inrichtingsplan. Gezien de kwaliteit van het ontwerp en ook het bijgestelde ontwerp is dit moment nog niet aangebroken.
- Het lijkt ons veel beter om alleen de logische aanpassingen aan het Havenpark (klinkerbestrating, verharding bij muziektent en kikkerfontein en herstel kikkerfontein) uit te voeren. Voor het Kraanplein moet eerst een duidelijk ontwerp gemaakt worden, een besluit over een drijvende trap zou uitgesteld moeten worden en mogelijke alternatieven kunnen bij het herstel van de Oude Haven aan de orde kunnen komen.

Ter informatie, de passages van pagina 21 uit de Programmabegroting 2014 – 2017 van de gemeente Schouwen-Duiveland:

Herinrichting Havenpark-Kraanplein Zierikzee

Op basis van de Visie Openbare Ruimte Kerngebied Zierikzee is het ontwerp voor het plangebied "Havenplein-Havenpark-Kraanplein-Oude Haven" in 2012 vastgesteld. De verdere voorbereiding voor realisatie van deze tweede fase is opgestart in het najaar van 2013. Begin 2014 worden de mogelijkheden onderzocht om dit project op te voeren in nieuwe Europese subsidieprogramma's. Gelet op het belang voor Zierikzee en de voortgang van deze tweede fase voor herinrichting wordt de projectfinanciering vooralsnog in de eigen begroting gedekt, zodat voortgang in 2014 is geborgd. Afhankelijk van de concrete subsidiemogelijkheden en de daarbij behorende planning van de subsidieprogrammering is wijziging in de realisatieplanning te overwegen.

Herinrichting Oude Haven Zierikzee

Dit betreft de derde fase van het ontwerp voor het plangebied "Havenplein-Havenpark-Kraanplein-Oude Haven" dat in 2012 is vastgesteld. De voorbereiding voor uitvoering van de Oude Haven wordt opgestart in het najaar van 2014. Een wezenlijk onderdeel van de voorbereiding is het doorlopen van een subsidietraject. Gezien de kansrijke uitgangspunten voor het verkrijgen van subsidie kan aangenomen worden dat de dekking voor het project voor 50% bestaat uit subsidie en het overige deel gedekt wordt uit eigen middelen. Uitvoering van de Oude Haven vindt plaats in 2015. Bij de begroting 2015-2018 worden de benodigde middelen opgevoerd.

¹ Zie bijlage 2

Toelichting

Over de procedure

1. Het amendement van 14 november 2013 met zijn handgeschreven wijzigingen is pas na de 2^e vergadering aan de werkgroep toegestuurd. Dit wezenlijke stuk had van te voren aan de werkgroep moeten worden gestuurd.
2. De voorzitter heeft bij de aanvang van de eerste bijeenkomst gesteld dat de werkgroep een advies aan de gemeenteraad zou moeten geven. Onderaan pag. 1 staat echter dat de werkgroep tot een 'definitief ontwerp inrichtingsplan' diende te komen. Dit strookt niet met de woorden van de voorzitter bij de aanvang van de eerste bijeenkomst en lijkt gezien het krappe tijdsplan een volstrekt onhaalbare zaak.
3. Het verslag van de bijeenkomst van 20 december begint met een passage uit de raadsbrief van 10 december. Deze raadsbrief is als bijlage bij het advies gevoegd. Deze raadsbrief zou ook van te voren moeten zijn rondgestuurd aan de werkgroep.
4. In de eerste bijeenkomst werd de indruk gewekt dat er op basis van argumenten en begrip hebben voor elkaars standpunt vergaderd zou worden. Er zou dus geen sprake zijn van 'koppen tellen' bij de verschillende onderwerpen. Hoewel de verenigingen Stad en Lande en H2OK bijna 1000 mensen vertegenwoordigen en beide zich zeer goed in het onderwerp hebben verdiept, worden hun standpunten desalniettemin als een minderheid neergezet.
5. Omdat er geen notulist beschikbaar was voor de vergaderingen, werd deze opgenomen en de werkgroep kreeg de toezegging dat deze geluidsopname daarna beschikbaar was. Ondanks het feit dat er geen verslagen of besluitenlijstjes werden gemaakt, werd deze belofte later ingetrokken. Wel werd uiteindelijk een verslag van de bijeenkomsten toegezegd, dat pas zaterdag 18 januari werd toegestuurd. Het is opvallend, dat in dit verslag een aantal cruciale conclusies en toezeggingen van de voorzitter weggelaten zijn. Het verslag van de eerste bijeenkomst (van 20 december 2012) zou uiteraard pas waarde hebben gehad als dit ruim voor de tweede bijeenkomst was gemaakt en verstuurd.
6. Na kritiek van de Vereniging Stad en Lande en de Vereniging H2OK op de wijze van verslaglegging en op het niet bespreken van het conceptadvies werd plotseling een derde vergadering aangekondigd voor 24 januari. Stad en Lande kon deze slechts gedeeltelijk bijwonen en heeft gevraagd de agenda aan te passen, omdat de reacties toen al gegeven waren en een bespreking van het conceptadvies weinig zin had. Bovendien kondigde de voorzitter af dat alleen wijzigingen op het (concept)advies zouden worden opgenomen bij unanieme besluiten van de werkgroep. De partijen die veranderingen in het plan voorstelden waren daardoor niet in staat hun reacties alsnog in het advies te laten opnemen.
7. Het tijdsplan wordt door de gemeente erg krap genoemd en dit wordt in het advies nog eens expliciet herhaald. Dit blijkt dus ook uit de rommelige organisatie van de vergaderingen (de onduidelijkheid over de opdracht, het niet verstrekken van relevante stukken, het ontbreken van een duidelijke agenda op papier, het ontbreken van een verslag of besluitenlijstje na de eerste vergadering, een in de haast georganiseerde derde vergadering met onwerkbaar spelregels), uit het herhaaldelijk terugkomen van de voorzitter op gedane toezeggingen en uitspraken en uit een onvoldragen advies.

Over de inhoud van het advies en bijbehorende tekening

Het Havenpark

Stad en Lande is er een voorstander van om het Havenpark te laten voor wat het is, maar vindt dat logische aanpassingen mogelijk moeten zijn. Dit is bijvoorbeeld het doortrekken van de klinkerbestrating van het Havenplein of het verharden van de ruimte rond de muziektent en kikkerfontein.

Er zijn geen steekhoudende argumenten aangevoerd voor een (kronkelende) padenstructuur door het park. De huidige langsverbindingen tussen Havenplein en Oude Haven bieden een perfect beeld van de Oude Haven als men te voet van het Havenplein loopt. Andersom, heeft men een schitterend uitzicht als men van de Oude Haven richting Havenplein loopt met het oude stadhuis op de achtergrond. Het groen en de bomenrijen van het Havenpark vormen vanaf de kopse kanten en de zijkanten een prachtig geheel. Een pad door het midden voegt niets toe en is door zijn kronkels en door handhaving van muziektent en kikkerfontein zeer onpraktisch. Het komt ons voor dat voorstanders en ontwerpers zich blindstaren op een plattegrond met allerlei speelse vormen, maar onvoldoende beseffen dat bezoekers van dit gebied alles vanuit ooghoogte ervaren en niet vanuit een helikopter.

De paden zijn hier en daar smaller gemaakt op de tekening, maar niet conform de conclusies in de vergadering en de beschrijving in het advies. Als er toch een pad aangelegd wordt, zou volstaan kunnen worden met een recht pad, beter passend in de rechthoekige structuur van het Havenpark en bij de gewoonte van voetgangers om in een open ruimte altijd een rechte lijn te volgen.

Het handhaven van de kikkerfontein in de huidige vorm op dezelfde plaats wordt als een toezegging aan de minderheid beschouwd. Dit is onjuist. De vertegenwoordiger van Stad en Lande heeft daar geen woord aan gewijd, omdat het volgens Stad en Lande een ondergeschikt punt is. Dat geldt ook voor de muziektent, het beeldje het anker en de boei. Wat ons betreft kan alles blijven, maar mag de boei weg (deze belemmerd ook het zicht op de oude haven).

Het Kraanplein

Over de horecaterrassen werd door de aanwezige horeca-ondernemer opgemerkt dat er twee maal 90 m² nodig is en niet twee maal 60 m², zoals de gemeente in het ontwerp had opgenomen. In het conceptadvies wordt gesuggereerd dat 'de werkgroep' deze aanpassingen wil. Dit is niet als zodanig aan de orde geweest en in het definitieve ontwerp zal hier goed naar gekeken moeten worden.

De overige inrichting van het Kraanplein – groenvlakken, verplaatsen van een bomen, parkeervakken, "voldoende ruimte voor evenementen", al of niet handhaven van de bestaande banken of vervangen door stapels hardhout zoals op het Havenplein en de aanleg van de 'Spaanse trap' - is volstrekt onduidelijk. Het conceptadvies besluit met de opmerking dat een lid van de werkgroep het huidige straatmeubilair wil behouden en dat de meerderheid opteert voor nieuw straatmeubilair zoals het concept ontwerp. Dit is onjuist, er waren geen duidelijke bezwaren tegen dit voorstel om de bestaande banken te handhaven.

De drijvende trap werd door de voorzitter in de eerste bijeenkomst bij herhaling 'facultatief' genoemd. In tweede bijeenkomst is deze echter als vaststaand gegeven in de twee getoonde ontwerpen opgenomen. Voor Stad en Lande staat het historische maritieme karakter van de Oude Haven met zijn getij centraal. Een drijvende constructie met treden van 150 cm diep/breed doet hier afbreuk aan. Praktisch gezien heeft deze trap grote nadelen: bij vloed wordt het zicht op de Oude Haven vanaf het Kraanplein volledig weggenomen, het onderhoud zal bewerkelijk en kostbaar zijn en het gebruiksgemak en de visuele beleving voor de gebruiker is twijfelachtig.

De voorzitter oppert tijdens de tweede vergadering de mogelijkheid om de drijvende trap te 'parkeren' en pas bij de restauratieplannen van de Oude Haven mee te nemen. Dit lijkt ons het enige werkbare idee en het is ons onduidelijk waarom de vertegenwoordiger van de gemeente dit niet haalbaar achtte.

Stad en Lande heeft voorgesteld om de muur tussen Kraanplein en Oude Haven in zijn oude glorie te herstellen of de muur weg te halen en te vervangen voor leuninggen zoals er vroeger hebben gestaan en nu nog staan bij de ophaalbrug aan de andere kant van de Oude Haven. Ook een smalle stenen trap vanaf het Kraanplein naar de steigers in de Oude Haven is een optie. Ter illustratie werd tijdens de tweede zitting een A4 met foto's rondgedeeld (zie bijlage) en de voorzitter ging ermee akkoord om dit bij het advies te voegen. Hij kwam hier na de vergadering weer op terug.

Bijlagen:

1. Kernpunten *Vereniging Stad en Lande*
2. Brief van *Vereniging Stad en Lande* aan College van B & W

Bijlage 1 Kernpunten *Vereniging Stad en Lande* over de herinrichting van Havenplein en Kraanplein

1. Laat de Oude Haven voor wat hij is. Benadruk het maritieme karakter vooral door het herstellen van bestaande structuren.
2. Laat ook het Havenpark voor wat het is. Het rechthoekige karakter sluit aan bij de omringende bebouwing.

In beide gevallen geldt dat logische aanpassingen mogelijk moeten blijven. Het gaat er om dat historie en structuur en daarmee de sfeer van het gebied behouden blijven.

Aandachtspunten

Pagina 70 van 'Visie openbare ruimte kerngebied Zierikzee':

"Havenpark heeft een zuivere opzet en hoge ruimtelijke kwaliteit. Veranderingen staan ten dienst van het versterken van de relatie tussen de Oude Haven en het Havenplein. Voor alle drie de ruimten geldt terughoudendheid met obstakels, voorzieningen paaltjes en meubilair."

Een padenstelsel met een krekestructuur doet geen recht aan deze 'zuivere opzet en hoge ruimtelijke kwaliteit' met zijn rechthoekige karakter.

Er is ook een praktische kant: een voetganger loopt in een openruimte altijd in een rechte lijn van A naar B en niet volgens een gekunsteld kronkelend patroon.

Als er waarde gehecht wordt aan het verbinden van Havenplein en Oude Haven en zicht op de Oude Haven en de stadspoorten vanaf Havenplein en Havenpark, dan zijn de huidige langsverbindingen perfect.

De muur op de kop van de Oude Haven belemmert enigszins het zicht op de haven en vice versa. In de plannen wordt de muur verwijderd en wordt voorgesteld een trap naar het water aan te leggen.

Een trap zoals is voorgesteld is hier ongepast. Herstel in plaats hiervan de muur in haar oude glorie, met zijn looppad aan de waterkant, of creëer een situatie met een hekwerk zoals vroeger gebruikt werd en nu nog staat bij de ingang van de Oude Haven.

Behoudt het historische maritieme karakter!

Bijlage 2 Brief *Vereniging Stad en Lande* aan College van B & W

From: [Wijnand Renden](mailto:Wijnand.Renden@schouwen-duiveland.nl)

Sent: Monday, January 27, 2014 4:25 PM

To: gemeente@schouwen-duiveland.nl

Cc: gerard.rabelink@schouwen-duiveland.nl ; ad.verseput@schouwen-duiveland.nl ; wim.stouten@schouwen-duiveland.nl ; gilles.houtekamer@schouwen-duiveland.nl ; marieke.vanden.heuvel@schouwen-duiveland.nl

Subject: Fw: werkgroep Havenpark/Kraanplein

Geacht college,

Stad en Lande heeft eind november positief gereageerd op het verzoek om in een werkgroep Havenpark/Kraanplein zitting te nemen.

Nu we ongeveer twee maanden verder zijn kunnen we alleen maar constateren dat de procedure die gevolgd is om een nieuw advies aan de raad voor te leggen teleurstellend verlopen is.

Het amendement door de raad vastgesteld op 14 november 2014 en ook de raadsbrief van 10 december werden pas na de tweede vergadering van de werkgroep beschikbaar gesteld. Het verslag van de eerste bijeenkomst werd pas na de tweede bijeenkomst beschikbaar gesteld.

Toegezegde geluidsopname werden later weer niet beschikbaar gesteld.

Deze gang van zaken is natuurlijk niet bevorderlijk voor een terdege voorbereiding.

Wij hebben de indruk dat de argumenten die door ons zijn ingebracht om aan het plan veranderingen aan te brengen niet serieus werden genomen. Zelfs van een bespreking van onze argumenten is nauwelijks sprake geweest.

De Kernpunten van de Vereniging Stad en Lande over de herinrichting van Havenplein en Kraanplein, samengevat op een A4, kon zelfs niet als bijlage bij het definitieve advies gevoegd worden. Het moet voor de raad toch mogelijk zijn om ook van de standpunten van tegenstanders van het plan kennis te nemen.

Over essentiële zaken, zoals de drijvende trapconstructie in de Oude Haven, heeft nauwelijks een fundamentele discussie plaats gevonden. De meerderheid was voor, dus geen gezeur verder.

Veel te weinig tijd om de plannen gedegen met elkaar te bediscussiëren, gebrekkige verslaglegging en zelfs geen inzicht in het definitieve advies dat aan het college werd gestuurd, maken het deelnemen aan deze werkgroep bijzonder teleurstellend.

Wij vonden het niet kies om halverwege op te stappen maar zouden zeker niet hebben deelgenomen aan deze werkgroep als de werkwijze van tevoren bekend was geweest. Wij zullen zeker de commissie van de raad die dit onderwerp zal behandelen van onze teleurstelling op de hoogte brengen.

Met vriendelijke groet,

Wijnand Renden
voorzitter Stad en Lande.

